

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
de staatssecretaris voor Participatie en Integratie
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Geachte heer Nobel,

Op 19 februari jongstleden heeft u de Kamer geïnformeerd over het voornemen van het kabinet het energiefonds in 2025 opnieuw op te starten. Op 4 april heeft u een toelichting gegeven op een aantal belangrijke zaken over het fonds, zoals de openingsdatum, voorwaarden en toegankelijkheid. Voor alle huishoudens die dit jaar in de knel komen door de hoge energielasten is deze hulp hard nodig.

Het is goed om te lezen dat u zich ook richt op duurzame en structurele oplossingen. In uw brief van 4 april geeft u aan dat er een breed aanbod is aan hulp bij verduurzaming, maar deze nog niet altijd de doelgroep bereikt die dit het hardst nodig heeft en dat u zich inzet om hier dit jaar een stap in te zetten. Ook geeft u aan aandacht te hebben voor het belang dat huishoudens structureel worden geholpen met de energierekening door middel van verduurzaming. De armoedeproblemen van deze burgers zijn structureel, en het is dan ook goed dat u hier structurele hulp tegenover zet. We blijven dit met interesse volgen.

Voor dit jaar wordt een tijdelijke oplossing geboden in de vorm van het heropenen van het Tijdelijk Noodfonds Energie (TNE). Het is belangrijk dat de overheid mensen die het nodig hebben, helpt met hun energierekening. De wijze waarop brengt echter ook onzekerheid met zich mee. Ten tijde van het schrijven van deze brief hebben al meer 150.000 mensen bij TNE gemeld dat zij een aanvraag willen doen. Het geldt dat in het fonds zit, zal waarschijnlijk niet voldoende zijn om iedereen te bedienen.

De wijze van inrichting van het fonds leidt tevens tot een aantal zorgen van mijn zijde. In uw brief van 15 februari jl. vermeldt u dat het creëren van een buitenwettelijk bestuursorgaan wordt vermeden door een subsidiebedrag van € 54,31 miljoen aan TNE voor de uitvoering te verstrekken. Ik constateer dat dit in strijd is met de principes van behoorlijk bestuur. In mijn brief van 29 februari 2024 aan voormalig minister Schouten heb ik de criteria uiteengezet, zoals uitgewerkt in de jurisprudentie, voor de beoordeling of een private partij bij de uitvoering van een (financiële) regeling een bestuursorgaan is. Ten eerste moet de overheid in beslissende mate zeggenschap hebben over de inhoud van de regeling (de overheid bepaalt). Ten tweede moet de overheid ten minste twee derde van de financiering voor haar rekening nemen (de overheid betaalt).

Door de financiering bewust onder de grens van twee derde van de totale financiering te houden, kan TNE dit jaar niet aangemerkt kan worden als bestuursorgaan. Dit heeft tot gevolg dat burgers zich niet kunnen beroepen op het klachtrecht zoals vastgesteld in de Awb en dat de Nationale ombudsman niet bevoegd is om tweedelijnsklachten te behandelen. Ook is

Pagina 1

Datum
15 april 2025

Onderwerp
Heropenen Tijdelijk Noodfonds
Energie

Nationale ombudsman
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

hiermee de zorgplicht van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) niet van toepassing, dat stelt dat bestuursorganen verplicht zijn om ondersteuning te bieden aan mensen die niet aan het digitale verkeer mee kunnen doen en dat burgers altijd de keuze tussen de digitale of de niet-digitale weg houden. In uw brief zet u uw inspanningen uiteen om ook huishoudens te bereiken die minder digitaal vaardig zijn. Dit kan echter geen vervanging zijn voor het bieden van de mogelijkheid om een papieren aanvraag te doen voor burgers die geen gebruik van DigiD kunnen of willen maken. De afgelopen twee jaren heb ik uw voorganger er op gewezen dat het ontbreken van een alternatief naast de DigiD niet in lijn is met wat je als burger mag verwachten van een toegankelijke overheid. U sluit hiermee potentieel niet alleen 2,6 miljoen mensen uit die digitaal niet vaardig genoeg zijn om zelf een aanvraag te doen, maar ook de ruim 250.000 Nederlanders die onder bewind staan. Het zijn vaak de meest kwetsbare mensen die digitaal niet vaardig genoeg zijn of in staat zijn om een aanvraag op deze manier te doen. Zij die de hulp het hardst nodig hebben, vallen hierdoor buiten de boot.

Tot slot heb ik TNE gevraagd om een duidelijke klachtenregeling op te stellen en die voor burgers goed vindbaar te maken op hun website. Ondanks dat ik niet bevoegd ben, ontvang ik graag signalen van burgers over eventuele problemen bij de aanvraag van de energietoeslag, zodat ik in beeld heb welke burgers buiten de boot vallen, en vervolgens samen met TNE kan kijken hoe zij alsnog geholpen kunnen worden. Wij rekenen op een goede klachtenregeling en volgen hoe TNE de signalen oppakt.

Een afschrift van deze brief wordt verzonden naar de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister van Klimaat en Groene Groei.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen